

OOSTENDE
KAPUCIJNENKERK X
CONCERTVERENIGING VAN HET MUZIEKCONSERVATORIUM
XXXVIIIste concertseizoen

Donderdag 20 februari 1969, te 20 uur

CONCERT

door het

X Belgisch Kamerorkest

onder de leiding van

GEORGES MAES

met de medewerking van

HERMAN VERSCHRAEGEN

organist

MAURICE VAN GIJSEL

hobo

Het Koor van de Concertvereniging

(Voorbereiding : St. Dombrecht)

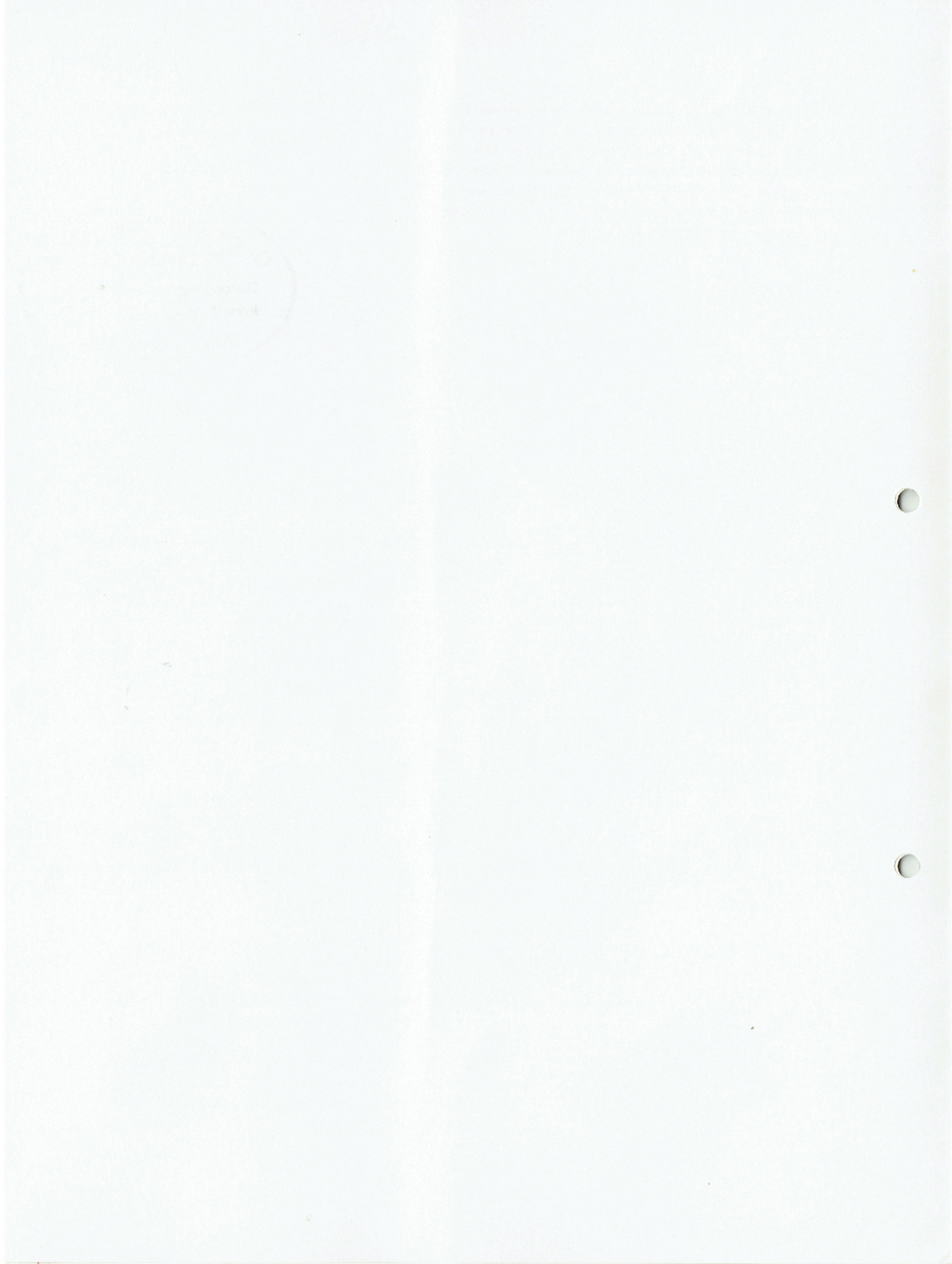

Dit concert grijpt plaats onder de auspiciën van het College van Burgemeester en Schepenen der Stad Oostende, de Bestendige Deputatie van de Provincie West-Vlaanderen, de Belgische Radio en Televisie (Gewestelijke Omroep West-Vlaanderen), en de Heer R.V. De Ramée, directeur-afgevaardigde beheerder van het Kursaal.

Een speciaal woord van dank aan de Beschermleden waarvan de namen hier volgen, die door hun milde giften en geestdriftige medewerking er ruimschoots toe bijdragen tot het wellukken van deze Oostendse Winterconcerten.

BESCHERMLEDEN :

Mevrouw I. COUSSEMENT
De Heer Dr. en Mevrouw J. GRAUWELS
De Heer M.F. MICHIELS
Mevrouw H. MYLLE
Mevrouw H. SERRUYS - VAN SIELEGHEM
De Heer en Mevrouw D. UREEL
De Heer en Mevrouw J. VAN COILLIE
De Heer en Mevrouw R. VAN COILLIE

SOLISTEN VAN HET BELGISCH KAMERORKEST

Leiding : Georges Maes

Violen : Gillis D.
Van Hecke P.
Van Damme G.
Van Goethem F.
Malfait P.
De Wispelaere A.M.
Baetens E.
Ide R.

Alti : Casier A.
Ghys M.
Coryn R.

Celli : De Moor R.
Lequeux M.
Messens A.

Basviolen : Jacobs W.

Fluit : De Winter P.

Hobo : Van Gijssel M.

Georges MAES

Herman VERSCHRAEGEN

programma

1. **CONCERTO GROSSO, op. 6, nr. 10, D gr.** G.F. Händel
voor snaorkest
Grave
Allegro
Aria
Allegro moderato
Allegro
Solisten : Georges Maes, viool
Denise Gillis, viool
Roland De Moor, cello

2. **PSALM-KANTATE (Anthem)** G.F. Händel
« In the voice of praise and thanksgiving »
voor koor en orkest

3. **KANTATE, nr. 147, slotkoor** J.S. Bach
« Herz und Mund und Tat und Leben »

4. **CONCERTO op. 4, nr. 4, F gr.** G.F. Händel
voor orgel, koor en orkest
Allegro
Andante
Adagio
Allegro
Solist : Herman Verschraegen
Voorbereiding Koor : Stefaan Dombrecht

5. **CONCERTO, d kl., BWV 1061** J.S. Bach
voor viool, hobo en strijkers
Allegro
Adagio
Allegro
Solisten : Georges Maes, viool
Maurice Van Gijssel, hobo

6. **BRANDENBURGS CONCERT, nr. 3, G gr. BWV 1048** J.S. Bach
voor snaorkest
Allegro
Allegro

NOTA'S

G. F. HAENDEL — 1685 - 1759

Het concerto grosso ontstond in de tweede helft van de 17de eeuw en was een compositie voor orkest afgewisseld met passages voor een kleine groep solo-instrumenten. Het volledig orkest wordt aangeduid door het woord « tutti » en de solistengroep door het woord « concertino ».

Italië is de bakermat van het concerto grosso dat zijn hoogtepunt van ontwikkeling bereikte met Corelli (1653-1713). Händel heeft in het concerto grosso de invloed van Corelli ondergaan, want deze Italiaanse meester heeft ontegenzeggelijk bijgedragen tot de vorming van Händels instrumentale kunst. De aard van het concerto grosso berust op contrasteffecten die verkregen worden door de afwisseling tussen de grote (tutti) en de kleine groep (concertino) instrumentisten. Daarnaast heeft men nog het afwisselingspel van beweging : langzaam - snel - langzaam - snel, hetgeen een proces van spanning en ontspanning brengt en ten slotte natuurlijk ook een spel met thema's en themafragmenten.

Händel, de grootmeester van het oratorium, heeft naast de opera, eveneens verdienstelijke werken geschreven in het domein van de geestelijke muziek. Reeds in 1713 werd hij te Londen met één slag beroemd door het door hem ter gelegenheid van de vrede van Utrecht gecomponeerde « Te Deum ».

In 1716 vestigde Händel zich voorlopig op het kasteel van de hertog van Chandos, waar hij verscheidene geestelijke werken componeerde die sindsdien verbonden zijn met de naam « Chandos » : twee Te Deums en de elf « Chandos anthems ».

De psalm-kantate (Anthem) « As pants the hart for cooling streams » (psalm 42), is een van de meest voortreffelijke geestelijke werken waar de componist de solozang en het koor op een heel melodieuze en expressieve manier weet te behandelen.

Twee bundels orgelconcerten werden tijdens Händels leven in het licht gegeven, een in 1738, de andere in 1740. Kort na zijn dood, in 1760, verscheen een derde bundel. Vele der orgelconcerten droegen een datum. Het merendeel is tussen 1735 en 1751 gecomponeerd.

Het zou dwaasheid wezen in die werken de ernstige, forse en gedrongen stijl van J.S. Bach terug te willen vinden. Het zijn schitterende muzikale verpozingen, waarvan de enigszins ledige maar glanzende en pompeuze stijl het karakter van improvisatie handhaaft, maar dan ook bedoelt directe indruk op een grote massa te maken.

Het concerto in F groot doet aan feestmuziek, bijna aan openluchtmuziek denken. Men is verbaasd over het bestaan van een orgelconcert, eindigend met een koor - de weg banend voor de Beethoven van de Negende en zijn epigonen Berlioz, Liszt en Mahler.

In 1717 kwam J.S. Bach als kapelmeester in dienst bij prins Leopold von Anhalt-Köthen. Aan het hof van deze kunstminnende vorst vond hij een kleine, doch uitstekende muziekkapel, en zijn taak bestond er voornamelijk in de feesten en plechtigheden die aan het hof plaatsgrepen, met instrumentale muziek op te luisteren. Geestelijke werken hoefde Bach hier niet te componeren en het is dan ook te Köthen dat het belangrijkste deel van zijn instrumentale muziek ontstond.

Tijdens deze korte, maar vruchtbare periode, gaat zijn talent zich in volle rijpheid ontplooiën hetgeen opvalt in de reeks clavecimbelstukken, waaronder de Franse en de Engelse Suites, in de kamermuziekwerken, in de concerten voor viool, doch eveneens in de orkestrale vormen, namelijk de Suites en de Brandenburgse Concerten. In al deze werken vormt de invloed van de Italiaanse lyriek, samen met het vindingrijke contrapunt der Duitse school, een heel persoonlijke synthese die karakteristiek is voor Bachs stijl.

Een groot aantal werken van Bach zijn verloren gegaan en dit is eveneens het geval geweest met het concert voor twee violen, of viool, hobo en snaren in d klein. Bach heeft nochtans een bewerking ervan gemaakt voor twee clavecimbel in c kl., BWV 1060. Max Schneider heeft het werk opnieuw overgeschreven in de oorspronkelijke versie die hier op het programma voorkomt. Het tweede deel van dit concerto is een heel expressief en rustig voortschrijdend Adagio. Op een pizzicato-begeleiding van de snaren laat de hobo het zangerig hoofdmotief horen dat overgaat naar de viool in de bovenkwint, terwijl in de doorwerking een innige dialoog door beide solisten gehouden wordt. Het eerste Allegro heeft eerder een zangerig verloop terwijl de laatste beweging integendeel blijkt geeft van Bachs vitale, motorische ritmiek.

De zes Brandenburgse Concerten ontstonden eveneens te Köthen in 1721 en werden opgedragen aan de markgraaf Christian Ludwig von Brandenburg. Het derde, in G gr., BWV 1048, werd geschreven voor snaren en bestaat enkel uit twee vlugge bewegingen. Het eerste Allegro werd later door Bach gebruikt als inleiding tot de kantate « Ich liebe den Höchsten von ganzem Gemüte ». Dit eerste deel is een buitengewoon, dynamisch stuk, waar alles voortvloeit uit één ritmisch motief dat geconstrueerd is met een dactylus-ritme, twee zestienden gevolgd door een achtste, een typisch voorbeeld van de instrumentale compositietechniek uit de barokperiode.

In 1723 werd Bach als cantor van de Thomaskerk te Leipzig aangesteld. Uiteraard was Bach in Leipzig weer overwegend kerkelijk componist : vocale werken en orgelmuziek nemen de eerste plaats in onder zijn scheppingen uit deze periode. In Leipzig ontstonden o.a. de Mattheuspassie, de Hohe Messe, en talrijke kerkelijke kantates.

De kantate nr. 147 werd in 1716 te Weimar gecomponeerd en in 1727 te Leipzig omgewerkt. Het werk bevat twee delen die elk een zelfde slotkoor hebben die enkel in de tekst van elkander afwijken.

VIJFDE CONCERT

op

DONDERDAG 17 APRIL 1969, te 20 uur

in het Kursaal

in samenwerking met het Cultureel Centrum
onder de auspiciën van het Ministerie van Cultuur

DE JAARGETIJDEN

oratorium van
JOZEF HAYDN

Solisten :
LILIANE JESPERS, sopraan
SYLVAIN DERUWE, tenor
JULES BASTIN, bariton

HET KOOR VAN DE CONCERTVERENIGING

Algemene leiding :
GEORGES MAES

ZATERDAG 1 MAART 1969
te 17 uur
in het Muziekconservatorium
TWEDE LEERLINGEN - AUDITIE

